

พฤติกรรมการใช้แอปพลิเคชันบนโทรศัพท์เคลื่อนที่สมาร์ทโฟนสำหรับวัยกลางคน

Usage Behavior of Smart-Phone Applications for Middle Age Persons

จันทิรา แซ่เตียว¹, ผศ.ดร. สุวีรัตน์ อินทร์หม่อ²

¹นักศึกษาระดับปริญญาโทบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารสารสนเทศ ²คณะบริหารธุรกิจ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

E-mail : jantira_s@mail.rmutt.ac.th

ABSTRACT

The purpose of this independent study was to study middle aged persons' behavior on choice of smart phone applications in relation to demographic aspect, their smart phone usage and choice of applications in order to provide guidelines for improving smart phone applications to best suit their needs. The sample for this study was a total of 400 persons aged 35 and over currently living in Bangkok and vicinity. The descriptive statistics were mean, frequency, percentage and standard deviation. The hypotheses were then tested by Independent Samples t-test, One-way ANOVA and Least Significant Difference (LSD). The results showed that different occupations, choice of application, channels in searching for application, letter colors and font on smart phone, and usage duration significantly affected the respondents' needs in using different applications at the level of 0.05. Since most of them were middle-aged, they needed clear vision of font and its color.

Keywords : Application, middle age, smart phone

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระครั้งนี้ได้ศึกษาถึงพฤติกรรมการใช้แอปพลิเคชันบนโทรศัพท์เคลื่อนที่สมาร์ทโฟนสำหรับวัยกลางคน เพื่อศึกษาถึงปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ และพฤติกรรมการใช้งานสมาร์ทโฟนกับพฤติกรรมการเลือกใช้ออปพลิเคชันบนสมาร์ทโฟนสำหรับวัยกลางคน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา และปรับปรุงแอปพลิเคชันบนสมาร์ทโฟนให้ตรงต่อความต้องการของวัยกลางคน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชากรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 400 ตัวอย่าง โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา เพื่ออธิบาย และ ค่าเฉลี่ย ความถี่ ร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน Independent Samples t-test, One-way ANOVA และ Least Significant Difference (LSD) ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านอาชีพ การเลือกใช้ออปพลิเคชัน และช่องทางในการค้นหาแอปพลิเคชันที่แตกต่างกันส่งผลต่อความต้องการใช้งานแอปพลิเคชันที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สีตัวอักษรบนสมาร์ทโฟนที่แตกต่างกันส่งผลต่อความต้องการใช้งานแอปพลิเคชันที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 รูปแบบตัวอักษรบนสมาร์ทโฟนที่แตกต่างกัน

ส่งผลต่อความต้องการใช้งานแอปพลิเคชันที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ช่วงระยะเวลาที่ใช้สมาร์ทโฟนที่แตกต่างกันส่งผลต่อความต้องการใช้งานแอปพลิเคชันที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในช่วงวัยกลางคน จึงมีความต้องการสีของตัวอักษร และรูปแบบตัวอักษรที่ชัดเจน เพื่อความชัดเจนในการมองเห็นข้อความบนโทรศัพท์เคลื่อนที่สมาร์ทโฟน

คำสำคัญ : แอปพลิเคชัน วัยกลางคน สมาร์ทโฟน

บทนำ

ในปัจจุบันสมาร์ทโฟนเข้ามามีส่วนสำคัญกับชีวิตประจำวันในสังคมเราอย่างมาก คงน่าเสียดายไม่น้อยที่คนกลุ่มวัยกลางคนจะถูกกีดกันให้ออกจากรูปแบบสังคมสมัยใหม่ เพียงเพราะความยุ่งยากในการใช้งานสมาร์ทโฟน หรือความเคยชินกับการติดต่อสื่อสารแบบเดิม ๆ มากกว่า หรืออาจเป็นเพราะสภาพทางการเงินที่ต้องเก็บเงินไว้ใช้ในคราวจำเป็น จึงมองว่าการซื้อสมาร์ทโฟนเป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นสักเท่าไรนัก ปัญหาของวัยกลางคนที่เรามักจะได้ยิน คือ ถูกปล่อยทิ้งไว้ให้เหี่ยวเฉาตาย ซึ่งส่งผลต่อสภาพจิตใจและการใช้ชีวิตทั้ง ๆ ที่จริงแล้วเทคโนโลยีในสมัยใหม่นี้ สามารถทำให้คนวัยกลางคนสามารถติดต่อสื่อสารกับครอบครัวและลูกหลานได้ง่ายขึ้น อีกทั้งยังช่วยอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ เช่น การค้นหาสถานพยาบาลต่าง ๆ การค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพ การค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับการช่วยเหลือแบบฉุกเฉิน หรือแม้กระทั่งเข้าถึงข้อมูลในด้านต่าง ๆ ที่ช่วยดูแลความเป็นอยู่ให้ดียิ่งขึ้น ไม่ต่างกับที่เราใช้เฟซบุ๊กเพื่อคุยกับเพื่อน เลิฟชอปปิงเน็ตเพื่อค้นหาข้อมูลข่าวสารที่ต้องการ โดยเน้นการใช้งานที่ง่ายตายไม่ซับซ้อน สะดวกสบาย และตัดความสามารถที่ไม่จำเป็นออกไป อีกทั้งยังมี

แอปพลิเคชันที่จะช่วยให้คนวัยกลางคนสามารถถ่ายรูป หรือแอปพลิเคชันสำหรับถ่ายภาพที่ใช้งานได้ง่ายกว่าแอปพลิเคชันถ่ายภาพทั่วไป และยังสามารถใส่ข้อความลงไปใภาพได้ด้วย นอกจากนี้ยังมีแอปพลิเคชันที่จะคอยเตือนคนวัยกลางคนเกี่ยวกับด้านสุขภาพ เมื่อถึงเวลาต้องทานยา หรือค้นหาข้อมูลด้านสุขภาพ และยังมีแอปพลิเคชันเกี่ยวกับการช่วยเหลือแบบฉุกเฉิน และมีไอคอนสำหรับโทรเรียกรถพยาบาลหรือตำรวจได้อย่างรวดเร็ว เป็นต้น ผู้วิจัยจึงเห็นว่าเป็นเรื่องที่น่าสนใจในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมถึงพฤติกรรมการเลือกใช้แอปพลิเคชันบนสมาร์ทโฟนสำหรับคนวัยกลางคนโดยมุ่งเน้นความสำคัญไปที่ความสำคัญของความสามารถในแอปพลิเคชัน การใช้งานบนหน้าจอสมาร์ทโฟน รูปแบบการออกแบบขนาดตัวอักษร สีตัวอักษรบนสมาร์ทโฟน เป็นต้น ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยจะเป็นข้อมูลที่มีความสำคัญต่อกลุ่มอุตสาหกรรมโทรศัพท์มือถือ และเป็นประโยชน์ทางวิชาการ โดยเฉพาะสำหรับกลุ่มอุตสาหกรรมโทรศัพท์มือถือ สามารถนำผลการศึกษาที่ได้ไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับออกแบบและพัฒนาแอปพลิเคชันบนหน้าจอสมาร์ทโฟนให้สามารถใช้งานได้มีประสิทธิภาพตรงตามลักษณะของกลุ่มเป้าหมาย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างประชากรศาสตร์กับพฤติกรรมการเลือกใช้อุปกรณ์เคชบนสมาร์ตโฟนสำหรับวัยกลางคน

2. เพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมการใช้งานสมาร์ตโฟนกับพฤติกรรมการเลือกใช้อุปกรณ์เคชบนสมาร์ตโฟนสำหรับวัยกลางคน

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาในเรื่อง “พฤติกรรมการเลือกใช้อุปกรณ์เคชบนสมาร์ตโฟนสำหรับวัยกลางคน” โดยผู้ศึกษาได้ใช้ระบบวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งมีรูปแบบวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) แบบวัดผลครั้งเดียวและศึกษา ณ จุดเวลาใดเวลาหนึ่ง โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีสาระสำคัญในการดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้ 1) การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง 2) การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 3) การเก็บรวบรวมข้อมูล 4) การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นครั้งนี้ คือ วัยกลางคนที่มีอายุตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป (อ้างอิงจากแนวคิดของโรเบิร์ต เจ. ฮาวิกเฮิร์ส) ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ซึ่งไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน จึงใช้วิธีการคำนวณหาจำนวนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรสำหรับกรณีที่ไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน และกำหนดค่าระดับความ

เชื่อมั่น 95% ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เนื่องจากไม่ทราบจำนวนประชากรผู้บริโภคได้เป็นจำนวนที่แน่นอน จึงใช้วิธีการคำนวณกลุ่มตัวอย่างในการประมาณค่าสัดส่วนของประชากร (Sample size estimate a population proportion) ในกรณีประชากรมีจำนวนมากและไม่ทราบค่าที่แน่นอนของประชากร จึงกำหนดโดยการใช้สูตรคำนวณ ดังนี้

$$n = \frac{Z^2 \cdot p \cdot (1-p)}{d^2}$$

โดยที่ n = จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

p = สัดส่วนประชากรที่ผู้ศึกษาต้องการจะสุ่มสามารถนำค่าสถิติในอดีตมาใช้แทนได้

z = ความมั่นใจที่ผู้ศึกษากำหนดไว้ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 มีค่าเท่ากับ 1.96 (ความเชื่อมั่น 95% คือ z มีค่าเท่ากับ 1.96)

d = สัดส่วนของความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับเกิดขึ้นได้ (เนื่องจากผู้ศึกษาไม่สามารถคะเนสัดส่วนประชากรได้ จึงกำหนดให้ p = 0.5)

เมื่อแทนค่าจะได้

$$n = \frac{[(1.96)^2] \cdot 0.5 \cdot (1-0.5)}{[0.05]^2} = 384.16 \text{ หรือ } 385 \text{ คน}$$

จะได้กลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวน 385 คน โดยผู้ศึกษาได้เผื่อการสูญเสียของแบบสอบถาม 4% เท่ากับ 15 คน ดังนั้นขนาดจำนวนของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 400 คน

การเก็บข้อมูลในการศึกษานี้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบการเลือกตัวอย่างตามความสะดวก (Convenience Sampling) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้

ในสถานที่ที่เลือกไว้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) โดยทำการแจกแบบสอบถาม การศึกษาในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกใช้ แอปพลิเคชันบนโทรศัพท์เคลื่อนที่สำหรับวัยกลางคน โดยแบ่งลักษณะของการเก็บรวบรวม ข้อมูลที่ทำการศึกษาเป็น 2 ลักษณะ คือแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) การวิเคราะห์ข้อมูลทำการประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้เพื่อการอธิบายลักษณะทั่วไปของข้อมูล เช่น ความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD) โดยใช้ค่าโปรแกรมสำเร็จรูป

การวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ซึ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

2.1 สมมติฐานที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันส่งผลต่อเหตุผลในการเลือกใช้งานแอปพลิเคชันที่แตกต่างกัน สถิติที่ใช้ในการทดสอบคือ สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อทดสอบสมมติฐานโดยใช้ Independent t-test และ One-way ANOVA ถ้าสมมติฐานข้อใดปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H0) จะนำไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparisons) โดยใช้วิธีทดสอบแบบ Least Significant Difference (LSD) เพื่อหาค่าเฉลี่ยว่าคู่ใดบ้างแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

2.2 สมมติฐานที่ 2 พฤติกรรมการใช้ที่แตกต่างกันส่งผลต่อการใช้งานแอปพลิเคชันที่แตกต่างกัน สถิติที่ใช้ในการทดสอบคือสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อทดสอบสมมติฐานโดยใช้ Independent t-test และ One-way ANOVA ถ้าสมมติฐานข้อใดปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H0) จะนำไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparisons) โดยใช้วิธีทดสอบแบบ Least Significant Difference (LSD) เพื่อหาค่าเฉลี่ยว่าคู่ใดบ้างแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

สรุปผลการวิจัย

พบว่า การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สมาร์ตโฟนของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เลือกใช้ระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ ช่วงเวลาที่ใช้งานแอปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟนบ่อยที่สุด คือ ช่วงบ่าย มีระยะเวลาในการใช้งานแอปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟนใน 1 วันน้อยกว่า 1 ชั่วโมง และใน 1 วันมีการใช้งานแอปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟน 11 - 15 ครั้ง แอปพลิเคชันส่วนใหญ่ที่เลือกใช้เป็นการดาวน์โหลดแบบไม่เสียค่าใช้จ่าย และผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เลือกใช้แอปพลิเคชันด้านการสื่อสารออนไลน์ มีการเลือกใช้การออกแบบพื้นหลังบนสมาร์ตโฟนแบบที่มากับตัวเครื่องหรืออิมแบบเรียบง่าย ขนาดฟอนต์ตัวอักษรบนสมาร์ตโฟนมีขนาด 24 pt มีสีตัวอักษรบนสมาร์ตโฟนที่เป็นสีขาว มีรูปแบบตัวอักษรบนสมาร์ตโฟนเป็นแบบ Lato Bold

TCI กลุ่มที่ 2 มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ขนาดตัวอักษรใต้ไอคอนบนสมาร์ตโฟนมีขนาด 1.3 มีรูปแบบแบนพิมพ์บนสมาร์ตโฟนเป็นแบบสว่าง และเลือกใช้ช่องทางการค้นหาแอปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟนด้วย Play Store

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกใช้ออปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟนสำหรับผู้สูงอายุที่แตกต่างกัน พบว่า

กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศที่แตกต่างกันส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกใช้ออปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟนสำหรับผู้สูงอายุที่ไม่แตกต่างกันในทุกๆ ด้าน (แรงบันดาลใจ การติดต่อสื่อสาร สุขภาพ การถ่ายทอดสิ่งใหม่ ๆ และการช่วยเหลือฉุกเฉิน)

กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุที่แตกต่างกันส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกใช้ออปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟนสำหรับผู้สูงอายุที่แตกต่างกันในด้าน การถ่ายทอดสิ่งใหม่ ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และไม่แตกต่างกันในด้าน แรงบันดาลใจ การติดต่อสื่อสาร สุขภาพ และการช่วยเหลือฉุกเฉิน

กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกันส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกใช้ออปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟนสำหรับผู้สูงอายุที่ไม่แตกต่างกันในทุกๆ ด้าน (แรงบันดาลใจ การติดต่อสื่อสาร สุขภาพ การถ่ายทอดสิ่งใหม่ ๆ และการช่วยเหลือฉุกเฉิน)

กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพที่แตกต่างกันส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกใช้ออปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟนสำหรับผู้สูงอายุที่แตกต่างกันในทุก ๆ

ด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (แรงบันดาลใจ การติดต่อสื่อสาร สุขภาพ การถ่ายทอดสิ่งใหม่ ๆ และการช่วยเหลือฉุกเฉิน)

กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกใช้ออปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟนสำหรับผู้สูงอายุที่แตกต่างกันในด้าน แรงบันดาลใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และไม่แตกต่างกันในด้าน การติดต่อสื่อสาร สุขภาพ การถ่ายทอดสิ่งใหม่ ๆ และการช่วยเหลือฉุกเฉิน

สมมติฐานที่ 2 พฤติกรรมการใช้สมาร์ตโฟนที่แตกต่างกันส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกใช้ออปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟนสำหรับผู้สูงอายุที่แตกต่างกัน พบว่า

กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่เลือกใช้ระบบปฏิบัติการที่ใช้ที่แตกต่างกันส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกใช้ออปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟนสำหรับผู้สูงอายุที่ไม่แตกต่างกันในทุกๆ ด้าน (แรงบันดาลใจ การติดต่อสื่อสาร สุขภาพ การถ่ายทอดสิ่งใหม่ ๆ และการช่วยเหลือฉุกเฉิน)

กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่เลือกใช้ช่วงระยะเวลาในการใช้สมาร์ตโฟนที่แตกต่างกันส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกใช้ออปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟนสำหรับผู้สูงอายุที่แตกต่างกันในด้าน การติดต่อสื่อสาร สุขภาพ และการถ่ายทอดสิ่งใหม่ ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และไม่แตกต่างกันในด้าน แรงบันดาลใจ และการช่วยเหลือฉุกเฉิน

TCI กลุ่มที่ 2 มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาในการใช้งานแอปพลิเคชันที่แตกต่างกันส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกใช้ออปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟนสำหรับผู้สูงอายุที่แตกต่างกันในด้าน แรงบันดาลใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และไม่แตกต่างกันในด้าน การติดต่อสื่อสาร สุขภาพ การถ่ายทอดสิ่งใหม่ ๆ และการช่วยเหลือฉุกเฉิน

กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนครั้งในการใช้งานแอปพลิเคชันที่แตกต่างกันส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกใช้ออปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟนสำหรับผู้สูงอายุที่แตกต่างกันในด้าน แรงบันดาลใจ การติดต่อสื่อสาร สุขภาพ และการถ่ายทอดสิ่งใหม่ ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และไม่แตกต่างกันในด้าน การช่วยเหลือฉุกเฉิน

กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่มีค่าใช้จ่ายในการดาวน์โหลดแอปพลิเคชันที่แตกต่างกันส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกใช้ออปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟนสำหรับผู้สูงอายุที่ไม่แตกต่างกันในทุกด้าน

กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการเลือกใช้ออปพลิเคชันที่แตกต่างกันส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกใช้ออปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟนสำหรับผู้สูงอายุที่แตกต่างกันในทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการเลือกใช้ออกแบบพื้นหลังบนสมาร์ตโฟนที่แตกต่างกันส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกใช้ออปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟนสำหรับผู้สูงอายุที่ไม่แตกต่างกันในทุกด้าน

กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่เลือกใช้ขนาดตัวอักษรบนสมาร์ตโฟนที่แตกต่างกันส่งผลต่อ

พฤติกรรมการเลือกใช้ออปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟนสำหรับผู้สูงอายุที่แตกต่างกันในด้าน การช่วยเหลือฉุกเฉิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และไม่แตกต่างกันในด้าน แรงบันดาลใจ การติดต่อสื่อสาร สุขภาพ และการถ่ายทอดสิ่งใหม่ ๆ

กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่เลือกใช้ตัวอักษรบนสมาร์ตโฟนที่แตกต่างกันส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกใช้ออปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟนสำหรับผู้สูงอายุที่แตกต่างกันในด้าน การติดต่อสื่อสาร สุขภาพ การถ่ายทอดสิ่งใหม่ ๆ และการช่วยเหลือฉุกเฉิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และไม่แตกต่างกันในด้าน แรงบันดาลใจ

กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่เลือกใช้รูปแบบตัวอักษรบนสมาร์ตโฟนที่แตกต่างกันส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกใช้ออปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟนสำหรับผู้สูงอายุที่แตกต่างกันในด้าน การติดต่อสื่อสาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และไม่แตกต่างกันในด้าน แรงบันดาลใจ สุขภาพ การถ่ายทอดสิ่งใหม่ ๆ และการช่วยเหลือฉุกเฉิน

กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่เลือกใช้ขนาดตัวอักษรใต้ไอคอนบนสมาร์ตโฟนที่แตกต่างกันส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกใช้ออปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟนสำหรับผู้สูงอายุที่แตกต่างกันในด้าน แรงบันดาลใจ และ การช่วยเหลือฉุกเฉิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และไม่แตกต่างกันในด้าน การติดต่อสื่อสาร สุขภาพ และการถ่ายทอดสิ่งใหม่ ๆ

กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่เลือกใช้รูปแบบพื้นพิมพ์บนสมาร์ตโฟนที่แตกต่างกันส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกใช้ออปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟน

TCI กลุ่มที่ 2 มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

สำหรับผู้สูงอายุที่แตกต่างกันในด้าน แรงบันดาลใจ และการช่วยเหลือฉุกเฉิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 และไม่แตกต่างกันในด้าน การติดต่อบริการ สุขภาพ และการถ่ายทอดสิ่งใหม่ ๆ

กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่เลือกใช้ช่องทางในการค้นหาแอปพลิเคชันที่แตกต่างกันส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกใช้แอปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟนสำหรับผู้สูงอายุที่แตกต่างกันในทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (แรงบันดาลใจ การติดต่อบริการ สุขภาพ การถ่ายทอดสิ่งใหม่ ๆ และการช่วยเหลือฉุกเฉิน)

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการศึกษาเรื่องการศึกษาพฤติกรรมการเลือกใช้แอปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟนสำหรับผู้สูงอายุ และประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 ราย มีประเด็นที่น่าสนใจมีดังนี้

ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีการประเมินว่าอายุที่แตกต่างกันส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกใช้แอปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟนสำหรับผู้สูงอายุในด้าน การถ่ายทอดสิ่งใหม่ ๆ สาเหตุเพราะช่วงอายุที่แตกต่างกันทำให้การถ่ายทอดประสบการณ์หรือการถ่ายทอดสิ่งต่าง ๆ ที่แปลกใหม่ที่จะทำการถ่ายทอดให้กับครอบครัว หรือเพื่อนฝูงให้ได้รับรู้แตกต่างกันซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีทางสังคมวิทยาที่กล่าวถึงแนวโน้มบทบาทของบุคคลสัมพันธ์ภาพ และการปรับตัวทางสังคมในช่วงท้ายของชีวิต หรือเป็นทฤษฎีที่พยายามวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้ผู้สูงอายุต้องมีสถานะทางสังคมเปลี่ยนแปลงไป

ทฤษฎีนี้เชื่อว่าถ้าสังคมเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วก็จะทำให้สถานภาพของผู้สูงอายุเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วตามไปด้วย ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของทริก้า บัญญาดี (2556) ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการใช้ออป พ พลี เค ช้น สมาร์ต โฟน ของ ประชากร ใน กรุงเทพมหานคร พบว่า อายุของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป มองว่าการถ่ายทอดประสบการณ์หรือถ่ายทอดสิ่งต่าง ๆ เป็นเรื่องที่ยากและแปลกใหม่ จึงทำให้มีความคิดเห็นที่แตกต่างกับช่วงอายุ 35 – 60 ปี

ส่วนอาชีพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีการประเมินว่าอาชีพที่แตกต่างกันส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกใช้แอปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟนสำหรับผู้สูงอายุในทุกด้านสาเหตุเพราะอาชีพที่แตกต่างกันส่งผลให้การเลือกใช้แอปพลิเคชันแต่ละด้านแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีแนวคิดเกี่ยวกับแบบจำลองการยอมรับเทคโนโลยีได้อธิบายถึงการยอมรับเทคโนโลยีของผู้ใช้งานเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์ โดยมีพื้นฐานเกี่ยวข้องกับทัศนคติของผู้ใช้งานซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทริก้า บัญญาดี (2556) ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการใช้ออป พ พลี เค ช้น บนสมาร์ต โฟน ของ ประชากร ใน กรุงเทพมหานคร

ส่วนรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีการประเมินว่ารายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกใช้แอปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟนสำหรับผู้สูงอายุในด้านแรงบันดาลใจ สาเหตุเพราะผู้ที่มีรายได้ต่ำกว่า 20,000 บาท ส่วนใหญ่จะเลือกใช้แอปพลิเคชันที่คอยสร้างแรงบันดาลใจในการให้ความหวังกับตัวเอง เช่น

TCI กลุ่มที่ 2 มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

แอปพลิเคชันเกี่ยวกับการดูดวง ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีการยอมรับนวัตกรรมและเทคโนโลยี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนุชจรินทร์ ศรีสุวรรณ (2555) ศึกษาถึงพฤติกรรมการใช้งาน และปัจจัยที่มีผลในการเลือกใช้แอปพลิเคชันบนโทรศัพท์เคลื่อนที่สมาร์ตโฟน กรณีศึกษา : นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ด้านพฤติกรรมการใช้งานใช้สมาร์ตโฟน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีการประเมินว่าช่วงระยะเวลาที่ใช้สมาร์ตโฟนที่แตกต่างกันส่งผลต่อพฤติกรรมในการเลือกใช้แอปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟนสำหรับผู้สูงอายุในด้าน การติดต่อสื่อสาร สุขภาพ และการถ่ายทอดสิ่งใหม่ ๆ สาเหตุเพราะ ช่วงระยะเวลาแต่ละช่วงของผู้ตอบแบบสอบถามบางกลุ่มยังมีการทำงานอยู่ และบางกลุ่มไม่ได้ทำงานแล้ว ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีแนวคิดเกี่ยวกับแบบจำลองการยอมรับเทคโนโลยี

ระยะเวลาในการใช้งานแอปพลิเคชัน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีการประเมินว่าระยะเวลาในการใช้งานแอปพลิเคชันที่แตกต่างกันส่งผลต่อพฤติกรรมในการเลือกใช้แอปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟนสำหรับผู้สูงอายุในด้าน แร้งบันดาลใจ สาเหตุเพราะระยะเวลาในการใช้งานแต่ละครั้งของผู้ตอบแบบสอบถามมีการใช้งานที่แตกต่างกัน บางกลุ่มใช้งานน้อยกว่า 1 ชั่วโมงต่อวัน และบางกลุ่มใช้งานตั้งแต่ 2 ชั่วโมงขึ้นไป ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีแนวคิดเกี่ยวกับแบบจำลองการยอมรับเทคโนโลยี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐญา มาเกิด (2550) ศึกษาถึงพฤติกรรมการใช้ไอโฟน ที่ส่งผลถึงการตัดสินใจเลือกใช้โมบายแอปพลิเคชัน ใน

ตัดสินใจเลือกใช้โมบายแอปพลิเคชัน ในศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550

จำนวนครั้งในการใช้งานแอปพลิเคชัน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีการประเมินว่าจำนวนครั้งในการใช้งานแอปพลิเคชันที่แตกต่างกันส่งผลต่อพฤติกรรมในการเลือกใช้แอปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟนสำหรับผู้สูงอายุในด้าน แร้งบันดาลใจ การติดต่อสื่อสาร สุขภาพ และการถ่ายทอดสิ่งใหม่ ๆ สาเหตุเพราะผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการใช้งานแอปพลิเคชันมากกว่า 16 ครั้งขึ้นไป และมีส่วนที่ใช้งานน้อยกว่า 16 ครั้ง ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีแนวคิดเกี่ยวกับแบบจำลองการยอมรับเทคโนโลยี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐญา มาเกิด (2550) ศึกษาถึงพฤติกรรมการใช้ไอโฟน ที่ส่งผลถึงการตัดสินใจเลือกใช้โมบายแอปพลิเคชัน ในศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550

การเลือกใช้แอปพลิเคชันและช่องทางในการค้นหาแอปพลิเคชัน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีการประเมินว่าการเลือกใช้แอปพลิเคชันและช่องทางในการค้นหาแอปพลิเคชันที่แตกต่างกันส่งผลต่อพฤติกรรมในการเลือกใช้แอปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟนสำหรับผู้สูงอายุในทุกด้าน สาเหตุเพราะผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละช่วงวัยมีการใช้ช่องทางในการค้นหาและมีการเลือกใช้แอปพลิเคชันที่ต้องการไม่เหมือนกัน บางวัยต้องการใช้งานแอปพลิเคชันเกี่ยวกับด้านสุขภาพ บางวัยต้องการใช้งานแอปพลิเคชันด้านการติดต่อสื่อสาร และช่องทางในการค้นหาแอปพลิเคชันที่ต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎี

แนวคิดเกี่ยวกับแบบจำลองการยอมรับเทคโนโลยี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนุชจรินทร์ ศรีสุวรรณ (2555) ศึกษาถึงพฤติกรรมการใช้งาน และปัจจัยที่มีผลในการเลือกใช้แอปพลิเคชันบนโทรศัพท์เคลื่อนที่สมาร์ทโฟน กรณีศึกษา : นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ขนาดตัวอักษรบนสมาร์ทโฟน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีการประเมินว่าขนาดตัวอักษรบนสมาร์ทโฟนที่แตกต่างกันส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกใช้แอปพลิเคชันบนสมาร์ทโฟนสำหรับผู้สูงอายุ ด้าน การช่วยเหลือฉุกเฉิน สาเหตุเพราะผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการขนาดตัวอักษรที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน ซึ่งเป็นไปตามกฎการออกแบบ User Interface และ ข้อมูลด้านการออกแบบแอปพลิเคชันบนสมาร์ทโฟน

สีตัวอักษรบนสมาร์ทโฟน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีการประเมินว่าสีตัวอักษรบนสมาร์ทโฟนที่แตกต่างกันส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกใช้แอปพลิเคชันบนสมาร์ทโฟนสำหรับผู้สูงอายุด้านการติดต่อสื่อสาร สุขภาพ การถ่ายทอดสิ่งใหม่ ๆ และการช่วยเหลือฉุกเฉิน สาเหตุเพราะผู้ตอบแบบสอบถามต้องการสีตัวอักษรที่ชัดเจนในการทำงานแอปพลิเคชันในด้านต่าง ๆ ซึ่งเป็นไปตามกฎการออกแบบ User Interface และ ข้อมูลด้านการออกแบบแอปพลิเคชันบนสมาร์ทโฟน

รูปแบบตัวอักษรบนสมาร์ทโฟน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีการประเมินว่ารูปแบบตัวอักษรบนสมาร์ทโฟนที่แตกต่างกันส่งผลต่อพฤติกรรมการ

เอกสารอ้างอิง

เลือกใช้แอปพลิเคชันบนสมาร์ทโฟนสำหรับผู้สูงอายุ ด้าน การติดต่อสื่อสาร สาเหตุเพราะผู้ตอบแบบสอบถามต้องการใช้รูปแบบตัวอักษรที่อ่านง่าย ซึ่งเป็นไปตามกฎการออกแบบ User Interface และ ข้อมูลด้านการออกแบบแอปพลิเคชันบนสมาร์ทโฟน

ขนาดตัวอักษรได้ไอคอนบนสมาร์ทโฟน และรูปแบบแป้นพิมพ์บนสมาร์ทโฟน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีการประเมินว่าขนาดตัวอักษรได้ไอคอนบนสมาร์ทโฟน และรูปแบบแป้นพิมพ์บนสมาร์ทโฟนที่แตกต่างกันส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกใช้แอปพลิเคชันบนสมาร์ทโฟนสำหรับผู้สูงอายุ ด้าน แรงบันดาลใจ และการช่วยเหลือฉุกเฉิน สาเหตุเพราะผู้ตอบแบบสอบถามต้องการขนาดตัวอักษรได้ไอคอนบนสมาร์ทโฟน และรูปแบบแป้นพิมพ์บนสมาร์ทโฟนที่สามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจนเวลาใช้งานแอปพลิเคชันในด้านนั้น ๆ

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาการศึกษาพฤติกรรมการเลือกใช้แอปพลิเคชันบนสมาร์ทโฟนสำหรับผู้สูงอายุ มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ควรมีการปรับปรุงแอปพลิเคชันให้เหมาะสมกับแต่ละช่วงวัย
2. ควรมีการปรับปรุงเกี่ยวกับ User Interface เพื่อให้ใช้งานได้ง่ายขึ้น และรองรับกับการใช้งานของกลุ่มผู้สูงอายุที่จะเพิ่มมากขึ้นในอนาคต

ณัฐญา มาเกิด. (2550). พฤติกรรมการใช้ไอโฟนที่ส่งผลถึงการตัดสินใจเลือกใช้โมบายแอปพลิเคชัน ในศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550. การศึกษาค้นคว้าอิสระ. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ทาริกา ปัญญาดี. (2554). ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้แอปพลิเคชันสมาร์ทโฟนของประชาชนในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์, ศิลปะศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

นุชจรินทร์ ศรีสุวรรณ. (2553). พฤติกรรมการใช้งาน และปัจจัยที่มีในการเลือกใช้แอปพลิเคชันบนโทรศัพท์เคลื่อนที่สมาร์ทโฟน กรณีศึกษานักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

โรเบิร์ต เจ. ฮาวิกเฮิร์ส. (1953 – 1972). ทฤษฎีพัฒนาการตามวัยของโรเบิร์ต เจ. ฮาวิกเฮิร์ส.

F. D. Davis, R. P. Bagozzi, and P. R. Warshaw, “User Acceptance of Computer Technology : A Comparison of two Theoretical Models,” Management Science vol. 35, no. 8, pp. 982–1002, 1989

Name: Ms. Jantira Sae-Tiew

Address: 1 6 8 Moo 2 Tambon Ongkharak Amphoe Ongkharak Nakhonnayok 26120 Thailand

Education: Master of Business Administration in Information Systems, Rajamangala University of Technology Thanyaburi

Work: Human Resources Officer at Office of the Energy Regulatory Commission

